

vergadering **C286**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en
Justitie

van 31 mei 2022

(Deze vergadering werd via videoconferentie georganiseerd.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de onroerende voorheffing bij co-ouderschap – 3134 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de impact van stijgende prijzen en leveringsproblemen op overheidsopdrachten – 2807 (2021-2022)	5
VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de Interministeriële Conferentie Migratie en Integratie – 2815 (2021-2022)	10
VRAAG OM UITLEG van Freya Saeys aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de lancering van de GovApp en de bereikbaarheid van personen met ontoereikende digitale vaardigheden – 2854 (2021-2022)	12
VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de opvolging van de resultaten van de citizen journey voor de opstart van een horecaonderneming – 2916 (2021-2022)	15
VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de Vlaamse datastrategie – 2935 (2021-2022)	18

VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de onroerende voorheffing bij co-ouderschap – 3134 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Voorzitter, collega's, minister, ik heb een nieuwe vraag over de roerende voorheffing bij co-ouderschap. Ik heb deze vraag ook al acht maanden geleden, bij het begin van het parlementaire jaar, gesteld en ik wilde gewoon weten hoever het nu staat.

Ik hoef het probleem niet meer uitgebreid toe te lichten. Ik zeg het kort nog even. Wie kinderen ten laste heeft, kan rekenen op bepaalde fiscale voordelen. De Vlaamse fiscaliteit, waaronder de onroerende voorheffing, maakt daarvoor gebruik van het criterium van de fiscale woonplaats. Het belastingvoordeel wordt dan toegekend op basis van het domicilieadres van het kind. Bij co-ouderschap wil dat zeggen dat een ouder, namelijk de ouder bij wie het kind gedomicilieerd is, recht heeft op het volledige belastingvoordeel, ook al zorgen de beide ouders voor het kind. Dat is dus ten nadele van de ouder bij wie het kind niet gedomicilieerd is.

We kennen die problematiek, minister. U hebt de vorige keer geantwoord dat u het zou onderzoeken en dat u de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) de opdracht zou geven om dat goed in kaart te brengen en mogelijke oplossingen te formuleren.

Ik stel deze vraag nu opnieuw, om twee redenen. Ten eerste zijn we acht maanden verder en ten tweede is er een nieuw feit, namelijk het jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst, dat enkele weken geleden hier in het parlement is voorgesteld en besproken. Daarin wordt dat thema, naar jaarlijkse gewoonte, ook opnieuw aangeraakt. De problematiek duikt vooral op bij persoonsgebonden verminderingen op de onroerende voorheffing. Ook de belastingvermindering van huurders op hun woonkost kan daar een rol spelen.

Ik heb twee vragen voor u, minister. Hoe verloopt het onderzoek bij VLABEL, waar toe u enkele maanden geleden de opdracht hebt gegeven? Zijn er intussen resultaten of oplossingen geformuleerd? Kortom, wat is de stand van zaken daar?

In het regeerakkoord staat er ook een paragraaf over fiscale beleidsmaatregelen die nadelig uitvallen voor alleenstaanden en alleenstaande ouders. Vorige week nog hebben we in de Vlaamse pers kunnen lezen dat wij als land absolute belastingkampioenen zijn voor alleenstaanden, maar in het Vlaamse regeerakkoord staat dat we willen bekijken welke bestaande fiscale beleidsmaatregelen nadelig uitvallen voor alleenstaanden. In welke mate hebt u dat intussen in kaart gebracht? Zijn daar in de toekomst aanpassingen te verwachten?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Collega Van den Heuvel, bedankt voor uw vraag. Ik begrijp heel goed dat u benieuwd bent naar de vooruitgang in dit dossier. Ik deel trouwens die 'Sturm und Drang'. Het mag snel vooruitgaan. Maar goed, soms staan er wetten en andere bezwaren in de weg.

Zoals ik een zestal maanden geleden aangaf in de commissie, ben ik ook voorstander van een oplossing voor co-ouders inzake deze problematiek, maar ik moet daarbij een aantal uitgangspunten respecteren, zoals ik de vorige keer ook heb toegelicht. Concreet is dat eerst en vooral dat het sterk geautomatiseerde inkohieringsproces van de onroerende voorheffing overeind moet blijven. Die automatisering is niet

zonder meerwaarde, en dus moeten we die absoluut behouden, goed wetende dat er geen databank of authentieke bron bestaat met alle relevante info omtrent de veelheid aan verblijfsregelingen die er vandaag zijn. Dat zijn ook allemaal individueel afgesproken regelingen, dus het zou zeer vreemd zijn dat daar een databank van bestaat. Maar daar moeten we dus mee werken.

Ook voor de aanvragers moet het administratief zo eenvoudig mogelijk gemaakt worden. Dat betekent een eenmalige aanvraag, maar wel gebaseerd op een onderlinge consensus of gedwongen opgelegd via een gerechtelijk vonnis. Ten derde moeten de aanvragers zelf de proportionele verdeling kunnen bepalen. Het hoeft dus niet zozeer 50/50 te zijn. Ook 60/40 of 75/25 moet mogelijk zijn, zolang de verdeling maar 100 procent blijft. Dat is natuurlijk logisch.

We streven maximaal naar budgetneutraliteit, dus binnen de bestaande budgettaire enveloppe. Ook daar ligt het kalf wel degelijk voor een deel gebonden. Ten slotte moeten we goed bekijken of er zogenaamde winnaars of verliezers zijn en hoe die maximaal kunnen worden uitgevlakt.

Rekening houdend met de hogergenoemde uitgangspunten, zou eerst en vooral moeten worden afgestapt van de thans geldende progressieve vermindering, met andere woorden van de regel dat de vermindering stijgt naarmate het aantal kinderen toeneemt. Die progressiviteit kan immers niet behouden blijven als we rekening houden met nieuw samengestelde gezinnen, waarbij het aantal kinderen de ene week dus hoger is dan de andere week. Een oplossing moet er dus in bestaan te vertrekken van een vast forfaitair bedrag per kind. Elk kind genereert dan eenzelfde bedrag qua vermindering. Voor een gehandicapt kind dient dan gewerkt te worden met een multiplicator, bijvoorbeeld maal twee of maal drie.

Van belang is wel dat de vermindering in de onroerende voorheffing thans pas ontstaat vanaf het tweede kind en dat het niet de bedoeling kan zijn om dat uit te breiden naar gezinnen met een kind. De doelgroep moet met andere woorden dezelfde blijven.

Er zijn al diverse scenario's berekend, maar zoals ik ook al in mijn vorige antwoord in deze commissie heb gezegd, vergt om het even welke oplossing voor dit maatschappelijke probleem een aantal concrete politieke keuzes die moeten worden gemaakt, en vooral budgettaire keuzes. De krijtlijnen daarvoor liggen op tafel, maar die knopen moeten nog worden doorgehakt.

Tot slot wil ik nog kort ingaan op uw bekommernis dat bij de hervorming tevens gevolg wordt gegeven aan de passage uit het Vlaamse regeerakkoord dat er geen nieuwe maatregelen worden genomen die nadelig zouden uitvallen voor alleenstaanden, en dan specifiek voor alleenstaande ouders. Ik denk dat ik terecht mag zeggen dat de nieuw uit te werken regeling, zoals ik ze daarnet heb geschetst, daar perfect aan zou voldoen, omdat er dan in de toekomst ook fiscale verminderingen zullen ontstaan bij alleenstaande ouders die wel degelijk hun kinderen ten laste hebben ingevolge hun verblijfsregeling, maar die dat vandaag dan niet krijgen vanwege een gebrek aan domiciliëring. Dat ik in het recente verleden ook al oog had voor de specifieke situatie van alleenstaanden, kwam ook naar boven bij de regeling rond de vriendenerfenis.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik leid eruit af dat er hard wordt nagedacht en onderzocht. We weten allemaal dat het gepaard gaat met een aantal praktische problemen. U haalde er één uit, namelijk de progressiviteit. In mijn ogen zijn dat wel oplosbare problemen. Er zijn ook een aantal beleidsknopen die moeten worden doorgehakt. Dat het budgetneutraal is, dat de vermindering niet meer dan 100 procent kan zijn en dat de verdeling correct gebeurt, dat lijkt

me allemaal de evidentie zelve. Dat zijn beleidskeuzes die relatief gemakkelijk moeten kunnen worden gemaakt. Dat er geen stap terug mag worden gezet in de sterke automatisering van de huidige VLABEL-werking, spreekt ook voor zich.

Als je dat allemaal opsomt, denk ik dat het toch een haalbare kaart moet zijn om het op korte termijn uit te klaren. Ik vermoed dat u in deze financieel zware tijden hardere doblers moet klaren dan deze problematiek. Ik kan u dus alleen maar aanmoedigen om dit mee te nemen in het pakket van de grote oefening die we dan in september moeten maken, zodat hier snel een oplossing voor komt. Het is immers niet alleen de Vlaamse ombudsman die dit aankaart. Er zijn intussen ook arresten. Daarom doe ik nog eens een sterke aanmoediging om dat mee te nemen naar de begrotingsopmaak en het op te lossen.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Ik ben het daar helemaal mee eens, mijnheer Van den Heuvel. Zoals gezegd, liggen de elementen op tafel, maar zal vooral het budgettaire te gepasten tijde moeten worden uitgeklaard. Dat is waar we naartoe werken.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (cd&v): Het budgettaire moet natuurlijk uitgeklaard worden, maar in de grote oefening en de grote uitdagingen waar we voor staan, heeft dit een minuscule financiële repercussie. Maar ik heb vertrouwen in minister Diependaele dat hij dit zal aankaarten en oplossen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de impact van stijgende prijzen en leveringsproblemen op overheidsopdrachten – 2807 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Minister-president, deze vraag is ondertussen ruim een maand oud, maar de problematiek is helaas nog steeds actueel. De Confederatie Bouw noteerde tussen januari en begin maart een gemiddelde prijsstijging van bouwmaterialen met 12 procent. Die stijging is alleen maar verdergezet, zeker bij een aantal bouwmaterialen. Bovendien zijn er sterke uitschieters boven dat gemiddelde. Bijvoorbeeld voor staal werd meer dan 70 procent aan prijsstijgingen genoteerd ten opzichte van vorig jaar. En uit de bouwbarometer van Bouwunie, die opnieuw rood kleurt, kunnen we afleiden dat dat leidt tot bijzonder grote zorgen in de bouwsector. Ook vorige week nog was de bouwsector daarover in het nieuws.

Er worden al maatregelen getroffen voor ondernemingen die moeilijkheden ondervinden door de crisis. Op federaal niveau is er bijvoorbeeld het overbruggingsrecht voor zelfstandigen. Er zijn heel wat ondernemingen in de bouwsector die voor de overheid werken en die in die zin ook geconfronteerd worden met prijsstijgingen in het kader van overheidsopdrachten en de problemen die dat met zich meebrengt.

Ik heb u hierover in juni 2021 al eens een vraag gesteld. Toen ging het over de exorbitante prijsstijgingen in bouwmaterialen, voornamelijk in de houtsector, waarbij bouwbedrijven problemen ondervonden om een aannemingsproject uit te voeren tegen de overeengekomen prijs. We kregen toen het signaal dat veel overheden niet happig waren om verzoeken in te willigen op basis van de gestegen

prijzen. Dat is niet onlogisch. De mogelijkheid tot prijsherziening is immers gekoppeld aan de index I of I-2021.

Daarom stelden we voor om via een omzendbrief duidelijkheid te verschaffen vanuit de Vlaamse overheid aan overheidsbedrijven, steden en gemeenten, gezien de huidige internationale context, en om die als een onvoorzienbare omstandigheid te kwalificeren. Dat zou het voordeel van de duidelijkheid hebben en bovendien veel-
eer strikte aanvraagmodaliteiten rond prijsherziening vermijden.

U was het idee van een omzendbrief toen niet genegen, omdat de prijsstijgingen niet beperkt bleven tot één productcategorie, maar zich voordeden in verschillende productcategorieën. Hoewel dat klopt, vroeg ik u toch om met de bouwsector aan tafel te gaan zitten en eventueel een omzendbrief te overwegen als dat noodzakelijk zou blijken uit dat overleg. U had toen aangegeven het overleg met de bouwsector aan te zullen gaan en de problematiek te zullen bespreken.

Naast de prijzen is ook de toelevering zelf een bron van zorgen. Sommige materialen zijn niet of slechts met vertraging leverbaar, waardoor deadlines in het gedrang komen. Dan dreigen al snel verdragingsboetes opgelegd te worden in het kader van overheidsopdrachten, wat het allerlaatste is wat onze aannemers op dit moment nodig hebben.

Minister-president, hebt u samengezeten met de bouwsector over de impact van de prijsstijgingen op de uitvoering van overheidsopdrachten? Wat was het resultaat van die bespreking?

Hoe schat u de impact in van de huidige internationale context en de gevoelige prijsstijgingen en leveringsproblemen op de lopende overheidsopdrachten?

Bent u van plan om maatregelen te nemen met betrekking tot de prijsstijgingen en de leveringsproblemen? Of acht u de mogelijkheid tot herziening in de wetgeving overheidsopdrachten voldoende?

Hoe monitort u de situatie om te beoordelen of er al dan niet nood is aan bijkomende maatregelen om die prijsstijgingen op te vangen en om te oordelen of die onder het normale ondernemingsrisico vallen? Zijn er grote verschillen tussen de overheidsopdrachten die hun prijsherziening gekoppeld hebben aan de I-index en aan de I-2021?

Vreest u eventueel voor het stilvallen van het lanceren van nieuwe overheidsopdrachten door die problemen? Hoe schat u de risico's daarvan op langere termijn in?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Bothuyne, de prijsfluctuaties en de leveringsproblemen, die trouwens niet beperkt zijn tot de bouwsector alleen, zijn een gevolg van onder meer de coronacrisis, diverse geo-economische en geopolitieke factoren en recent natuurlijk ook de Oekraïne-crisis. Die context, en het feit dat de impact ervan zich reeds over een langere periode voordoet, toont het belang aan van de mechanismen die in de regelgeving overheidsopdrachten zijn opgenomen om met dergelijke omstandigheden om te gaan.

Zowel de betrokken ministers als de administratie zitten op geregelde basis samen met de bouwsector. Er zijn daarvoor binnen de Vlaamse overheid verschillende fora, zoals het Vlaams Bouwoverlegcomité (VBOC) en het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten. Uiteraard is de problematiek van de prijsstijgingen en de schaarste van bepaalde producten daarbij meermaals aan bod gekomen. De recente situatie met de oorlog in Oekraïne en de sancties die vervolgens genomen werden tegen Rusland, hebben de onzekerheden op de markten van grondstoffen, energie, halffabricaten enzovoort nog verder vergroot.

Ik ben ervan overtuigd dat de mechanismen uit de regelgeving overheidsopdrachten een antwoord kunnen bieden op deze omstandigheden. Ik heb dat ook zo aan de bouwsector gecommuniceerd. Het is wel belangrijk dat aanbestedende overheden voldoende op de hoogte zijn van de mogelijkheden die de regelgeving biedt. De federale kanselarij van de eerste minister heeft inmiddels aanbevelingen in verband met de aanzienlijke prijsstijgingen gepubliceerd. Ik bezorg de link naar die aanbeveling aan het secretariaat van de commissie. De Vlaamse administratie heeft daar ook input voor geleverd. Ik zal zo meteen, in antwoord op uw derde vraag, een aantal aanbevelingen verder concretiseren.

Het is onvermijdelijk dat deze situatie, die zich nu globaal voordoet, een impact kan hebben op sommige lopende overheidsopdrachten. De impact kan er onder meer in bestaan dat de oorspronkelijke planning moet worden herzien, dat er op zoek moet worden gegaan naar alternatieve uitvoeringswijzen of dat de kostprijs van de uitvoering hoger komt te liggen. De impact is evenwel sterk afhankelijk van de concrete context van elke opdracht en moet dus geval per geval worden bekeken. Het is daarbij belangrijk dat de aanbestedende overheden en de opdrachtnemers op zoek gaan naar evenwichtige oplossingen, die de continuïteit van de opdracht garanderen.

Zoals ik al aangaf in het antwoord op uw eerste vraag, ben ik van oordeel dat de mechanismen uit de regelgeving overheidsopdrachten een antwoord bieden op deze omstandigheden. Ik ga graag even dieper in op een aantal mogelijkheden die ook in de aanbevelingen die ik daarnet vermeld heb, zijn opgenomen. U zult me vergeven dat het misschien een beetje technisch wordt.

In eerste instantie moet een beroep worden gedaan op de prijsherzieningsclausule die in de bestekken is opgenomen. Die clausule moet steunen op objectieve en controleerbare parameters en gebruikmaken van passende wegingscoëfficiënten, zodat de werkelijke kostprijsstructuur van de overheidsopdracht wordt weerspiegeld. In die clausule worden dus, in functie van de aard van de opdracht, een of meer relevante elementen opgenomen, zoals materiaalprijzen en grondstofprijzen.

Bij extreme prijsstijgingen kan het voorkomen dat de prijsherzieningsformule onvoldoende rekening houdt met de invloed van die prijsstijgingen. Meestal gaat het dan om zeer hoge prijsstijgingen in een of meer specifieke productgroepen, waardoor de prijsherziening niet voldoende tegemoetkomt aan de prijsevolutie die de opdrachtnemer reëel ondervindt.

De opdrachtnemer die van oordeel is dat het contractuele evenwicht in zijn nadeel is ontwricht door onvoorzienbare omstandigheden, heeft de mogelijkheid om een verzoek tot herziening in te dienen. De aanbestedende overheden kunnen ook zelf wijzigingen in de opdracht doorvoeren wegens onvoorziene omstandigheden. Daarbij is het weliswaar belangrijk dat die wijzigingen gebeuren binnen de in de regelgeving vastgelegde voorwaarden.

Die wijzigingen kunnen onder meer op de volgende aspecten betrekking hebben. Eén: de vervanging of de aanpassing van de prijsherzieningsclausule. Aanbestedende overheden moeten ernaar streven om te werken met prijsherzieningsclausules waarvan de formules en de parameters zo goed mogelijk aangepast zijn aan de concrete opdracht. Een herziening kan erin bestaan dat bijvoorbeeld bepaalde parameters of hun gewicht worden aangepast of dat een wijziging wordt aangebracht in de vaste factor van de formule.

Twee: aanpassing van de werking in de tijd van de prijsherzieningsclausule. Prijsherzieningsclausules maken vaak gebruik van parameters die zijn samengesteld uit prijzen uit het recente verleden. Dat gaat dan over een of meerdere maanden terug. Dat komt onder meer doordat de waarde van parameters pas kan worden bepaald nadat een bepaalde maand verstreken is. In het algemeen vormt een dergelijke

vertraging in de prijsherziening geen groot probleem. In de huidige situatie zijn sommige prijzen echter zo snel gestegen, dat het verschil tussen de huidige prijzen en de prijzen op basis waarvan de parameter wordt berekend, het contractuele evenwicht zou kunnen verstoren. In een dergelijk geval zou een wijziging erin kunnen bestaan dat de aanbestedende overheid een prijs voorlopig betaalt op basis van de laatst beschikbare parameter, maar dat die prijs een of enkele maanden later definitief wordt afgerekend op basis van de parameter van de maand waarin de prestaties werden uitgevoerd.

Drie: de compenserende vergoeding. In uitzonderlijke gevallen, waarbij de werking van de prijsherzieningsclausules geen oplossing biedt, kan het gepast zijn om een compenserende vergoeding toe te kennen, teneinde het contractuele evenwicht te herstellen. De opdrachtnemer zal daartoe alle nodige bewijzen moeten aanleveren op basis van zeer precieze gegevens. Voor heel specifieke gevallen kan worden overwogen om een voorlopige vergoeding toe te kennen. Die vergoeding wordt dan op het einde van de opdracht bijgesteld aan de hand van gedetailleerde becijferde rechtvaardigingen.

Om op de huidige omstandigheden een antwoord te bieden, kunnen ook nog andere mitigerende maatregelen worden genomen. Die kunnen er bijvoorbeeld in bestaan dat de planning van de uitvoering wordt herschikt, waarbij minder geïmpacteerde werkzaamheden eerder worden uitgevoerd, dat op zoek wordt gegaan naar alternatieve uitvoeringsmethoden, dat bepaalde producten op stock worden genomen op het moment dat de kostprijs gunstig is enzovoort. De huidige context vereist dat aanbestedende overheden en opdrachtnemers samen en met de nodige flexibiliteit op zoek gaan naar oplossingen die de continuïteit garanderen.

Het bovenstaande illustreert ook dat geval per geval moet worden beoordeeld waarin de meest geschikte oplossing kan bestaan. Er is dus geen one-size-fits-all-oplossing die voor alle opdrachten kan worden aangewend.

Zoals ik hierboven al aangaf, voorziet de regelgeving overheidsopdrachten in meerdere mechanismen die de risico's ten aanzien van de toekomstige omzet en kosten van een onderneming kunnen mitigeren. Ik wijs erop dat die mechanismen eigen zijn aan de uitvoering van overheidsopdrachten. In die optiek leiden ze vaak tot een voor de opdrachtnemer meer evenwichtige risicoverdeling dan het geval is bij overeenkomsten tussen ondernemingen onderling, de b2b-overeenkomsten (business-to-business). In dergelijke b2b-overeenkomsten zijn bepalingen rond prijsherziening en onvoorzienbare omstandigheden immers minder courant, terwijl die bij overheidsopdrachten al geruime tijd deel uitmaken van het toepasselijke wettelijke kader.

In januari 2021 werd binnen de prijslijst van de bouwmaterialen een nieuwe prijsindex, de index I-2021, ontwikkeld en gepubliceerd op de website van de FOD Economie. Die index wordt, net zoals de oude index I, voornamelijk toegepast bij opdrachten voor gebouwen. De oude index I wordt nog gepubliceerd tot en met december 2022. Tot dan vormen de oude index I en de nieuwe index I-2021 beide geldige alternatieven om gebruikt te worden als index in de prijsherzieningsformules. In recente opdrachten wordt de index I-2021 toegepast, en voor oudere lopende opdrachten kunnen de aanbestedende overheden en opdrachtnemers overeenkomen om over te schakelen naar de index I-2021. Ik moet zeggen dat dat in de praktijk maar zeer sporadisch gebeurt.

Sinds de introductie van de index I-2021 kan het volgende worden vastgesteld. In de maanden augustus tot december 2021 kende de index I-2021 een enigszins sterkere stijging dan de index I. In de andere maanden kende de index I dan weer een snellere stijging dan de index I-2021. De impact daarvan is uiteraard afhankelijk van de concrete opdracht. Dat doet geen afbreuk aan de kwaliteit van de nieuwe index I-2021, die trouwens tot stand kwam in nauwe samenwerking met de bouwsector.

Tot slot vroeg u of ik vrees voor het stilvallen van het lanceren van overheidsopdrachten. Mijn antwoorden op uw vorige vragen hadden betrekking op de lopende opdrachten die al in uitvoering zijn. Ook bij de nieuwe, toekomstige opdrachten moet inderdaad aandacht worden geschonken aan deze omstandigheden. Dat zal aanbestedende overheden niet verhinderen om de nodige overheidsopdrachten te lanceren, maar ze zullen daarbij wel rekening moeten houden met de soms erg volatiele markten en de potentiële impact op de kostprijs van de opdracht.

Aanbestedende overheden zullen dus zorgvuldig te werk moeten gaan en bij de voorbereiding van hun opdrachten rekening moeten houden met de actuele context. Voor opdrachten die onderhevig zijn aan de huidige prijsschommelingen, zullen zij onder meer de nodige aandacht moeten besteden aan de opmaak van een correcte prijsherzieningsclausule. Die moet zo goed mogelijk de werkelijke kostprijsstructuur weerspiegelen.

Voor bepaalde opdrachten kan het ook raadzaam zijn dat aanbestedende overheden voorzien in specifieke herzieningsclausules met betrekking tot de ontwrichting van het contractuele evenwicht. Ook dat is weer sterk afhankelijk van de concrete context van elke opdracht. Uiteraard is het ook belangrijk dat de ondernemingen die inschrijven op opdrachten, rekening houden met de huidige situatie. Zij moeten als professionals ernaar streven om bij de opmaak van hun offerte zo goed mogelijk te anticiperen op de evoluties in de prijzen en de ... *(Het geluid van minister-president Jan Jambon valt weg.)*

De voorzitter: Minister-president, uw geluid is uitgevallen.

De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Dank u wel, minister-president voor uw uitgebreid en technisch antwoord. ... *(onverstaanbaar)* ...

We hebben hier inderdaad een mechanisme voor prijsherziening in de overheidsopdrachten. Dat is goed. De koppeling met de indexen is ook goed. Alleen zijn de prijsstijgingen heel divers, als we kijken naar de verschillende materialen. Bij staal is dat een prijsstijging van meer dan 70 procent. Bij hout gaat het om 40 à 50 procent. Bij andere materialen is het 10 à 20 procent. Er zijn dus heel grote schommelingen, afhankelijk van het materiaal dat gebruikt wordt. De index is een algemene index, dus die grote prijsschommelingen worden niet altijd gecorrigeerd door de koppeling aan die algemene indexen, of het nu de I-2021 of de gewone index I is.

De bijkomende vraag is dan op welke manier met die specifieke hoge prijsschommelingen van bijvoorbeeld hout of metaal kan worden omgegaan en of daar een apart beleid rond wordt opgezet.

De voorzitter: De heer Muylers heeft het woord.

Philippe Muylers (N-VA): Ik heb het wat moeilijk met het feit dat dat allemaal zou moeten worden gecompenseerd. Ik zit ook in een lokaal bestuur. Ik heb ook te maken met werken en aannemers daar en ik kan u zeggen dat mijn budget als lokaal bestuur niet is verhoogd in functie van de prijs van het hout of de prijs van stenen of weet ik veel wat. Als we het risico van het bedrijf van gestegen grondstofprijzen en andere zaken allemaal tot in detail moeten gaan afwentelen op de overheid, denk ik dat we niet goed bezig zijn. Ik volg de minister-president. Er zijn een aantal bestaande mechanismen die kunnen worden gebruikt en ingeroepen.

Ik dank u voor het stellen van de vraag, collega Bothuyne. Het is iets waar iedereen mee bezig is, zowel de private sector als de overheid, maar ik denk dat we een modus vivendi moeten vinden waarbij het risico en de prijsstijging langs de twee

kanten gedragen worden. Ik hoop dat dat ook de richting is die wordt uitgegaan, minister-president.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Bothuyne, uw vraag om nog een bijkomende actieve communicatie neem ik mee. Ik zal dat ook met collega Somers opnemen, ten aanzien van de lokale besturen.

Mijnheer Muylers, wees gerust dat ik op dezelfde golflengte zit. Ik heb in mijn antwoord ook gezegd dat er buiten de index ook altijd een afspraak kan worden gemaakt tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. De indexkorf houdt een heel aantal parameters in. Als een bepaalde werkzaamheid nu één element uit die korf meer benadrukt, denk ik dat een gesprek tussen de aannemer en de opdrachtgever aangewezen is. En dan is het aan die twee volwassen partijen om tot een vergelijk te komen.

Maar om nu zomaar te zeggen dat de overheid moet opdraaien voor alle prijsstijgingen die zich op de markt voordoen ... Wij zijn ook bouwheer in heel wat zaken. En met 'wij' bedoel ik Vlaanderen, maar ook de lokale besturen. Wij pakken daar de dingen al. Wij zijn ook werkgever, dus ook de loonstijgingen pakken wij al. Ik denk dat we elkaar hier allemaal samen moeten vasthouden. Maar het allemaal maar doorschuiven, en dan het liefst naar de Vlaamse overheid, daar wil ik toch wel enig voorbehoud bij aantekenen, om het voorzichtig uit te drukken.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Dank u wel, minister-president. We moeten op zoek naar evenwichtige oplossingen, zoals u zelf in uw antwoord al zei. Ik stel gewoon vast dat we bijvoorbeeld met betrekking tot metaal en hout te maken hebben met zeer opmerkelijke prijsstijgingen. 40 à 70 procent, dat is nooit gezien. We moeten daaromtrent ook soms nooit geziene oplossingen kunnen bedenken en hanteren.

Ik ben blij dat u wilt ingaan op de suggestie om die communicatie op te zetten naar alle betrokken diensten en ook wilt kijken om met de lokale besturen tot eenduidige oplossingen te komen. Ik denk dat het ook heel belangrijk is om de dynamiek van de overheidsopdrachten, ook de kleinere overheidsopdrachten, niet te laten stilvallen. Voldoende middelen voorzien voor onze organisatie die aanbestedingen doet en voor lokale besturen die aanbestedingen doen, is daarbij ook bijzonder belangrijk. Wij rekenen dus op de Vlaamse overheid en op u in het bijzonder om daar de dynamiek te behouden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de Interministeriële Conferentie Migratie en Integratie – 2815 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister-president, een tijdje geleden vond er een Interministeriële Conferentie (IMC) Migratie plaats. Op die conferentie ging het meer specifiek over de problematiek van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Het is namelijk zo dat er hier ook een instroom is van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Het zou voornamelijk gaan over Afghaanse minderjarigen. Fedasil

heeft daaromtrent aangekondigd dat er de komende maanden extra opvangcapaciteit nodig zou zijn.

U hebt reeds meermaals, ook in deze commissie, aangekaart dat er heel wat beleidsintenties zijn van de Vlaamse Regering over migratie. Het gaat om initiatieven die gaan over integratie, onderwijs, arbeidsmarkt en arbeidsmigratie, die u nog tijdens deze legislatuur verwezenlijkt zou willen zien. U hebt die ook aangekaart bij de Federale Regering. Tijdens de commissiezitting van 9 maart 2021 haalde u terecht aan dat de Vlaamse Regering ook enkele zeer duidelijke verwachtingen heeft ten aanzien van de Federale Regering, zoals het inzetten op actieve in plaats van passieve migratie, een doeltreffender beheer van de Europese buitengrenzen, het stoppen van illegale migratie, het verplicht maken van het voortraject van inburgering in het land van herkomst en de uitdrukkelijke vraag om de nodige maatregelen te nemen inzake de activering van werkzoekenden.

Minister-president, wanneer vond de laatste interministeriële conferentie plaats? Wie was er aanwezig op het overleg? Welke subthema's werden er besproken tijdens het overleg? Welke afspraken werden er gemaakt?

Fedasil is in eerste instantie bevoegd voor de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Op welke manier zal de Vlaamse Regering erover waken dat die bevoegdheidsverdeling strikt wordt gerespecteerd?

Welke stappen heeft de Federale Regering reeds gezet om het Vlaamse beleid en de Vlaamse visie inzake integratie en inburgering, arbeidsmarkt en actieve versus passieve migratie te ondersteunen? Hoe verloopt de Vlaams-federale samenwerking?

Wanneer vindt de volgende interministeriële conferentie plaats? Welke thema's zullen er tijdens die vergadering besproken worden?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw De Vreese, de laatste Interministeriële Conferentie Migratie vond plaats op 29 april laatstleden. Langs Vlaamse zijde waren de kabinetten van ministers Somers, Beke en mezelf vertegenwoordigd. Ikzelf en mijn collega-ministers waren verontschuldigd, maar de kabinetten waren vertegenwoordigd.

De agenda van de interministeriële conferentie beperkte zich tot de goedkeuring van het huishoudelijk reglement, aangezien het de eerste reguliere samenkomst was van de interministeriële conferentie, en een nota met betrekking tot de problematiek van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, zoals u terecht stelde.

De bevoegdheidsverdeling inzake opvang stond niet ter discussie. Tegelijkertijd is er wel een gedeelde zorg over het lot van kwetsbare jongeren. Dat is meteen de reden waarom we ook vanuit Vlaanderen in het verleden steeds constructief hebben bekeken hoe we, binnen onze Vlaamse bevoegdheden, ondersteuning kunnen bieden voor de meest kwetsbaren onder de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Binnen Vlaanderen zal het aan minister Crevits zijn, als nieuwe minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, om die samenwerking verder te onderzoeken en eventuele voorstellen in die zin aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

Zoals ik eerder heb toegelicht in deze commissie, naar aanleiding van vragen over de migratiestudie van de Nationale Bank, is het aan de verschillende betrokken Vlaamse vakministers om samen met de bevoegde federale collega's waar nodig eventuele initiatieven te nemen. Ik weet dat minister Crevits op dit thema erg actief was en ik ben er zeker van dat haar opvolger op die weg verder zal gaan. De interministeriële conferentie kan daarvoor een forum zijn. Zo nodig zal ik de inspanningen vanwege de collega's uiteraard ondersteunen.

Ik kan u zeggen dat er nog geen nieuwe datum voor een volgende interministeriële conferentie is vastgelegd.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Bedankt, minister-president. Het was dus inderdaad een beperkte agenda voor die eerste interministeriële conferentie. Mijn vraag is dan ook om bij het volgende overleg de Vlaamse prioriteiten op de agenda te zetten. Een van mijn stokpaardjes daarbij is arbeidsmigratie. Ik heb minister Crevits daar al verschillende keren over bevraagd. We zien dat er bij de aanvraag voor een arbeidsvergunning twee delen zijn in de procedure, een deeltje op Vlaams niveau en een deeltje op federaal niveau. En op dat federale deel zit er nog een 'quick win'. Dat gedeelte kan echt nog wel veel sneller gaan. Dat is enkel een veiligheidscheck die moet gebeuren door de dienst Vreemdelingenzaken. Ik wil u vragen om dat aan te kaarten bij de Federale Regering op die interministeriële conferentie.

Iedereen weet immers dat onze arbeidsmarkt in brand staat. En dat is toch wel een deel waarbij we echt hoge profielen naar hier kunnen aantrekken. We moeten die procedure concurrentieel maken ten opzichte van onze buurlanden en moeten dus naar een korte procedure kunnen gaan. Mijn specifieke vraag is om dat ook op die conferentie aan te kaarten, zodat de federale overheid dat ook kan aanpakken.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik zal dat meenemen naar de interministeriële conferentie, maar aangezien die datum nog niet vastgelegd is, zal ik dat ook zeker meenemen naar mijn bilaterale gesprekken met de eerste minister. Dat is meestal eerder dan de volgende interministeriële conferentie.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Hartelijk bedankt daarvoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Freya Saeys aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de lancering van de GovApp en de bereikbaarheid van personen met ontoereikende digitale vaardigheden
– 2854 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): In navolging van applicaties zoals Coronalert en CovidSafe kondigden u en uw collega-ministers bevoegd voor volksgezondheid in ons land de lancering van de GovApp aan. Via deze app zou de gebruiker informatie vinden over het COVID-19-beleid, Corona Test Prescription Codes (CTPC's) of een recent hoogerisicocontact.

Het gebruik van een app is inderdaad handig, goedkoper en minder fraude- of diefstalgevoelig dan de meeste sms-berichten. De app is eveneens gebruiksvriendelijk omdat hij kan worden toegepast op smartphones en tablets.

Evenwel is deze eigentijdse oplossing niet voor iedereen een evidentie. Digitale toegankelijkheid blijft een uitdaging voor een deel van de bevolking. Uit imecs Digimeter van 2021 blijkt meer bepaald dat 93 procent van de bevolking in Vlaanderen beschikt over een smartphone. Naarmate de leeftijd van de gebruiker stijgt, daalt echter de

kans dat iemand over een smartphone beschikt. Bij de 65-plussers is het aandeel relatief laag, met 82 procent. Een smartphone bezitten, garandeert bovendien nog niet dat de eigenaar ook bedreven is om dat toestel optimaal te gebruiken.

In de toekomst zou aan de app ook nog andere informatie die niet COVID-19-gerelateerd is, kunnen worden toegevoegd.

Hoe wilt u mensen bereiken die geen smartphone of tablet tot hun beschikking hebben? Welke alternatieven worden met andere woorden voorzien voor wie geen toegang heeft tot de app?

Hoe wilt u het gebruik van de app bekendmaken en promoten bij de brede bevolking?

Met betrekking tot welke informatie of welke toepassingen, anders dan COVID-19, wilt u de app in de toekomst gebruiken?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: GovApp vervangt enkel sms-berichten voor burgers die de GovApp activeren. Met andere woorden, burgers die de GovApp niet activeren, zullen nog steeds sms-berichten blijven ontvangen, zoals nu het geval is. Het blijft dus de vrije keuze van de burger om berichten die tot op heden via sms afgeleverd werden, in de toekomst via de GovApp te ontvangen.

Uit de imec.digimeter 2021 blijkt dat in 2021 reeds 93 procent van alle Belgen – alle leeftijden samengenomen – een smartphone had. Als iemand toch geen smartphone of tablet heeft en dus geen toegang heeft tot de app, kan hij of zij dus wel nog steeds verwittigd worden via sms, zoals tot op heden al het geval was.

De GovApp is ontwikkeld op vraag van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid en wordt momenteel enkel ingezet in het kader van covidberichten die per sms afgeleverd werden. Het zijn dus momenteel enkel deze sms-berichten die via de GovApp kunnen worden afgeleverd, maar in de toekomst zullen dat waarschijnlijk ook andere zijn.

Hoe wil ik het gebruik van de app bekendmaken? Dit zal geval per geval gebeuren. De Vlaamse Regering heeft bijvoorbeeld op 13 mei jongstleden beslist tot een bijsturing en verdere operationalisering van de contactopsporing voor COVID-19 in de komende periode. In het kader hiervan is gekozen voor een 'digital first'-aanpak, om het proces van contactopsporing efficiënter en effectief te houden op korte en lange termijn. Daartoe zal gebruikgemaakt worden van de GovApp, omdat via deze app berichten kunnen worden verstuurd die niet enkel goedkoper zijn dan sms-berichten, maar ook over de mogelijkheid beschikken om meer informatie door te geven, bijvoorbeeld doorverwijzingen naar websites, overheidsportalen enzovoort. De burger krijgt zo op maat meteen de informatie die hij of zij nodig heeft en tegelijk nemen we daarmee een werklast weg bij huisartsen, die zo meer tijd kunnen vrijmaken voor zorgbehoevenden in plaats van telkens dezelfde informatie te moeten verstrekken.

Eenmaal de GovApp voor de contactopsporing voor COVID-19 zal worden ingezet, zal een communicatieplan uitgewerkt worden om de brede bevolking hiervan op de hoogte te brengen.

Zoals ik in het antwoord op de vorige vraag verduidelijkt heb, is een eerste concreet toekomstig gebruik van de GovApp in het kader van de digitalisering van de contactopsporing. We zitten dus nog altijd in de COVID-19-sfeer, alhoewel.

Op federaal niveau zijn er gesprekken gaande met BE-Alert om hun sms-berichten eventueel te vervangen door GovAppberichten voor burgers die de GovApp geactiveerd hebben. BE-Alert is een alarmeringssysteem waarmee de overheid de burger

kan verwittigen in een noodsituatie door het uitsturen van een bericht via sms, e-mail of gesproken oproep naar iedereen op wie deze noodsituatie impact heeft.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

U zei wel een aantal interessante zaken in verband met de contactopsporing. Dat contract loopt af. Is het dan de bedoeling dat de callcenters stoppen en dat men verder zal gaan met die digitale app?

Als die GovApp gebruikt zou worden, dan zult u dat hoe dan ook moeten bekendmaken. U zegt dat u de huisartsen wilt ontlasten, maar we hebben gezien met alle websites en apps die er waren dat mensen toch hun huisarts belden, omdat die vaak het eerste aanspreekpunt is en omdat zelfs jonge mensen – ik heb dat zelf gemerkt – niet op de hoogte zijn van alle apps en websites. Sensibilisering is dan ook zeer belangrijk.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik dank ook mevrouw Saeys voor haar vraag, want die is terecht.

De samenleving in Vlaanderen is aan een hoog tempo aan het digitaliseren. Er zijn heel wat toepassingen van de overheid en de privésector digitaal. Voor veel mensen vormt dat geen probleem en dat is ook goed en we moeten hen motiveren om zo veel mogelijk over te stappen, onder andere naar die nieuwe app. We moeten mensen motiveren om het digitale luik te gebruiken. Uit de Digimeter blijkt ook dat mensen sneller toegang vinden tot het digitale loket van de overheden, wat op zich een goede zaak is.

Daartegenover staat dat er nog altijd mensen zijn met weinig digitale vaardigheden, soms ook omdat ze geen digitaal toestel ter beschikking hebben. We kunnen dan ook wel wat werken aan de digitale vaardigheden van die mensen. Om ze te bereiken, moeten we in laagdrempelige opleidingen kunnen voorzien, zodat ze zich digitale basisvaardigheden eigen kunnen maken. Een van die toepassingen zijn de digilabs.

Ziet u nog andere mogelijkheden of worden er andere initiatieven genomen om bijkomende dergelijke laagdrempelige opleidingen te voorzien?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik heb alle antwoorden al gegeven tijdens mijn antwoord.

Mevrouw Saeys, we zullen inderdaad een sensibiliseringscampagne, een communicatiecampagne starten op het moment dat de contactopsporing ook via de app kan gebeuren.

Het is niet zo radicaal dat er geen enkel contactopsporingscentrum meer actief zal zijn en dat alles op de GovApp wordt gegooid. Dat is niet het geval, maar we zullen wel proberen om zoveel mogelijk mensen naar de GovApp te muteren en in functie daarvan de fysieke callcenters te reduceren.

Mijnheer De Roo, ik kan geen bijkomende inspanningen blijven verzinnen. Die vraag komt altijd terug en daar worden antwoorden op gegeven. Minister Crevits nam en minister Brouns nu neemt de nodige initiatieven. Er zijn de digilabs bij de lokale besturen waarnaar u verwijst. Ook binnen Onderwijs worden er heel wat inspanningen gedaan. Op een bepaald moment zal het dat zijn. Ik zal niet iedere week nieuwe initiatieven op dat vlak lanceren. Deze initiatieven moeten we uitrollen en ze moeten tot resultaat komen. Als blijkt dat hier of daar bijgestuurd moet worden, dan zullen

we dat natuurlijk niet nalaten, maar ik kan niet iedere week nieuwe initiatieven ter zake aankondigen.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Ik heb geen verdere opmerkingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de opvolging van de resultaten van de citizen journey voor de opstart van een horecaonderneming

– 2916 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister-president, ik had u op 25 januari al eens een vraag om uitleg gesteld om wat toelichting te krijgen bij de resultaten van de citizen journey voor horecaondernemers. Die citizen journey wordt eigenlijk uitgevoerd binnen het grote project van de Vlaamse Regering om de regeldruk in Vlaanderen te verlagen. Dat is ook een onderdeel van het belangrijke Vlaamse relanceplan. Daarbij is het de bedoeling om zowel inhoudelijk als administratief de regeldruk te verminderen, en om in de toekomst te komen tot betere regelgeving, onder andere via een ex ante screeningsmechanisme.

Daarbij werd dus ook gebruik gemaakt van citizen journeys, waarbij men concrete procedures en regelgeving rond bepaalde levensgebeurtenissen doorloopt, om op die manier knelpunten in kaart te brengen. Er werden drie citizen journeys uitgevoerd, onder andere ook vanuit het perspectief van de horecaondernemers, voor een traject tot het oprichten van een horecazaak.

Met betrekking tot die citizen journey voor horeca hebt u toen gezegd dat het traject opgedeeld is in elf fases, en dat men zowel naar de Vlaamse als federale regelgeving kijkt. Men heeft dan heel wat knelpunten in kaart gebracht, en men kwam tot de conclusie dat er toch wel wat complexe, trage en onduidelijke vergunningsprocedures zijn, en dat er ook heel veel wettelijke verplichtingen zijn, bijvoorbeeld rond btw.

U gaf ook al enkele suggesties voor verbetering. Er was onder andere bijvoorbeeld de piste van het centraal horecaloket, waar de ondernemer zou terechtkunnen voor al zijn interacties, ongeacht het bestuursniveau dat erachter zit. Ik denk dat het voor een ondernemer weinig uitmaakt of het nu Vlaams, federaal of lokaal is, en dat het belangrijk is dat er één horecaloket zou komen. Verder gaf u ook aan dat er wordt gedacht aan een geïntegreerd startersformulier, het centraliseren van informatie en een verdere verbetering van de vergunningsregelgeving.

U zei toen dat men die verschillende pistes in de maanden nadien zou gaan onderzoeken, en dat men zou komen tot concrete verbeter- of vereenvoudigingsvoorstellen. Mijn logische vraag is dan ook hoe het daarmee zit. Welke stappen werden inmiddels gezet? Welke suggesties en pistes zullen nu concreet worden uitgewerkt?

Welke timing wordt hierbij voorzien? Wanneer kunnen we resultaten verwachten?

Ook het federale en het lokale niveau zouden betrokken worden. Werden daar ook al initiatieven genomen? Werden die niveaus al formeel op de hoogte gebracht?

Werd er al overleg gepleegd met bijvoorbeeld het federale niveau, en met een vereniging van lokale bestuursniveaus?

Wat is eigenlijk de algemene stand van zaken met betrekking tot die operatie administratieve lastenverlaging? Het was de bedoeling dat die agenda voor het zomerreces zou worden goedgekeurd. Is dat nog altijd de bedoeling? Wat is daar de stand van zaken?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega Ongena, ik weet dat dit onderwerp u na aan het hart ligt; u hebt hierover al meerdere parlementaire vragen gesteld. Maar ik moet toch starten met de mededeling dat u eigenlijk nog een beetje te vroeg bent met deze nieuwe vraag. De werkzaamheden hieromtrent zijn immers nog volop bezig, en ik wil niet vooruitlopen op de eindresultaten. De vereenvoudiging van de regelgeving en van de daaraan verbonden processen vormt immers – en dat weet u – een inhoudelijk complexe materie. In de huidige stand van zaken kan ik u dan ook vooral procesinformatie geven.

Ik heb in vroegere antwoorden al toegelicht dat de externe opdrachthouder, Deloitte, per citizen journey telkens twee werkdocumenten opgesteld heeft, die respectievelijk de huidige situatie en de toekomstig gewenste situatie beschrijven. Ik benadruk nogmaals dat het hierbij gaat om werkdocumenten. Deze documenten zijn dus geen eindrapporten, maar zij vormen wel de weerslag van een nuttige oefening van de consultant als basis voor verdere bespreking. Die rapporten worden dus enkel gebruikt ter voorbereiding van de beleidsvoering, maar zij maken niet, of zeker nog niet, het beleid zelf uit, zijnde de beoogde administratieve vereenvoudiging.

We zijn met die rapporten over de citizen journeys verder aan de slag gegaan en we zijn daarbij uiteraard gestart met onze eigen Vlaamse bevoegdheden. De besprekingen met de andere vakministers en met de betrokken vakadministraties zijn volop aan de gang, meer bepaald in het kader van de bespreking van de resultaten van de uitgevoerde of gehouden bedrijvenpanels.

Specifiek wat betreft de citizen journey voor de horeca ligt onze focus vanuit de Vlaamse overheid daarbij vooral op de vereenvoudiging van de benodigde omgevingsvergunningen. Ik verwijs daarvoor in het bijzonder naar de conceptnota 'Bijsturing van de regelgeving inzake de omgevingsvergunning'. Dat was een initiatief van collega Demir, waar de Vlaamse Regering op 11 februari van dit jaar akte van genomen heeft. Daarnaast ligt de focus ook op het verder vergemakkelijken van het aanvragen van eventuele economische steunmaatregelen.

We zijn daarover ook in contact met Horeca Vlaanderen en we onderzoeken samen met hen welke opportuniteiten verder mee kunnen worden genomen in het vervoltraject. Tegen de zomer van dit jaar moet duidelijk worden welke elementen er geconcretiseerd zullen worden.

De contacten met de andere overheden zullen worden gelegd nadat we onze contacten met de bedrijfswereld en onze interne besprekingen hebben afgerond. Het is immers belangrijk om eerst voor eigen deur te vegen vooraleer van andere overheden inspanningen te vragen tot vereenvoudiging van hun wetgeving. Maar ik kan u nu al aankondigen dat dit nog voor het zomerreces zal gebeuren.

Wat uw laatste vraag betreft, over de algemene stand van zaken met betrekking tot de operatie administratieve lastenverlaging, kan ik u bevestigen dat we op schema zijn. De 214 vereenvoudigingsopportuniteiten uit de eerste vereenvoudigingsagenda worden nu gemonitord, en de bijkomende opportuniteiten, met inbegrip van de zogenaamde vlaggenscheppen, die voorspruiten uit de citizen journeys

en uit de bedrijvenpanels, zullen tegen de zomer van 2022 bepaald of vastgelegd worden in een tweede vereenvoudigingsagenda.

Met betrekking tot de ex-anteregeldruktoets kan ik u meedelen dat deze denkoefening na het zomerreces opnieuw zal worden opgenomen, met als bedoeling de resultaten ervan voor eind 2022 aan de Vlaamse Regering voor te leggen. Momenteel wens ik echter onze inspanningen te focussen op de totstandkoming van die tweede vereenvoudigingsagenda.

Ik weet dat dit eerder procesmatig is, maar dit is de huidige stand van zaken.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Bedankt, minister-president, en sorry dat ik wat te snel en te vroeg ben. Beter te vroeg dan te laat, denk ik dan. Ik zal die vraag dan zeker nog wel eens stellen.

Alvast bedankt voor die extra info. Ik noteer toch vooral dat voor de algemene agenda de Vlaamse Regering 'on track' is, dat daar de procedures lopen en dat de timing ook wordt gerespecteerd.

Wat de citizen journeys voor de horeca betreft, begrijp ik dat er eerst voor de eigen deur wordt geveegd. En we weten dat het Vlaamse aandeel in die regellast zeker niet het grootste aandeel is. Dus wat we al kunnen doen, bijvoorbeeld rond omgevingsvergunningen, moeten we zeker doen, maar het is toch echt wel belangrijk dat we ook wat naar die andere niveaus kijken. En ik hoor ook graag dat men in nauw overleg is met Horeca Vlaanderen. Ik denk dat het ook heel belangrijk is dat we de horecasector zelf daarbij betrekken.

Ik kijk uit naar wat Vlaanderen al gaat plannen, maar ik kijk toch ook vooral uit naar het overleg met de andere overheden en met Horeca Vlaanderen, om daar toch vooruitgang in te boeken. Want ik zei het daarnet ook al: of het nu een Vlaamse, een lokale of een andere overheid is die de regel heeft uitgevaardigd, dat maakt voor een horecaondernemer niet uit. Dus ik denk dat we hier echt moeten proberen om tot een geïntegreerde aanpak te komen voor alle horecaondernemers.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Bedankt aan collega Ongena voor de vragen, en om dat zo kort op te volgen. Ik denk dat dat goed is. Dat is een belangrijke doelstelling van de Vlaamse Regering, dus dat verdient de nodige aandacht.

Ik wilde ook eens naar iets anders polsen, maar misschien is het ook daarvoor nog te vroeg. Naast die citizen journey horeca is er ook de citizen journey landbouw. Vorige week heeft minister Brouns nog het plan rond welbevinden voor de landbouw voorgesteld. Een van de belangrijkste punten die naar boven komen als je met de landbouwers spreekt, zijn al die administratieve lasten waarin zij verdrinken, die paperassen die erbij komen, naast het harde werk op de boerderij. Ik wilde even vragen wat daar de timing is. Hebt u daar wat informatie over, of kunnen we daar ook beter na de zomer even op terugkomen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik heb twee opmerkingen.

Mijnheer Ongena, beter te vroeg dan te laat, dat geldt niet in alle omstandigheden. Maar dat laat ik voor uw eigen interpretatie.

Mijnheer Coel, die citizen journey voor de landbouw is gestart, en daar zullen we inderdaad na de zomer concreet over kunnen rapporteren.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Normaal gezien heb ik geen probleem met te vroeg zijn, maar bij deze dus voor een keer wel. Maar misschien komen we mekaar later dan nog wel eens tegen voor een opvolgvraag.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de Vlaamse datastrategie – 2935 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Minister-president, op 3 februari 2022 werd het actieplan 2022 ter uitvoering van de Vlaamse datastrategie gepubliceerd. In het plan worden maar liefst 154 acties opgenomen ter uitvoering van de datastrategie, en daarnaast nog eens 48 acties ter uitvoering van de INSPIRE- en 'open data'-programma's. Het proces om tot dit plan te komen verliep vooral bottom-up vanuit de verschillende beleidsdomeinen, die rond de verschillende prioritaire actiedomeinen uit de strategie – het algemeen kader, de datageletterdheid, het ecosysteem en data governance – initiatieven moesten formuleren. De bedoeling is om elk jaar een actieplan rond het onderwerp op te maken.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) publiceerde daarop op 9 mei zijn advies omtrent zowel de Vlaamse datastrategie zelf als het data-actieplan. De SERV beschouwt deze twee documenten als een belangrijke stap voorwaarts en een nuttig vertrekpunt voor verdere initiatieven. Tegelijk formuleert de SERV heel wat bijkomende aanbevelingen die de verdere uitwerking van de strategie en komende actieplannen moeten versterken. De drie overkoepelende aanbevelingen die volgens de SERV prioritair zijn, zijn de volgende: verdiep en verbreed de strategische analyse en aanpak; intensiveer de link tussen strategie en acties; maak de financiering effectiever en transparanter.

Op basis van de vaststellingen van de SERV en in het kader van die aanbevelingen heb ik een aantal vragen, minister-president.

Welke doelstellingen, geformuleerd vanuit de noden van de gebruikers, wil de Vlaamse overheid op het einde van de legislatuur gerealiseerd hebben middels deze strategie en het actieplan of de actieplannen?

Werd er al een toetsingskader voor het al dan niet behalen van die doelstellingen opgemaakt?

Wanneer zal het opvolgingscomité, waarbij ook de SERV en de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) betrokken zullen zijn, operationeel zijn? Kunt u de rol van dat orgaan toelichten?

Deelt u de mening van de SERV dat een aantal acties, bijvoorbeeld rond cybersecurity, nu nog te versnipperd zijn in de verschillende beleidsdomeinen? Zo ja, welke acties hebben nog potentieel om meer centraal aangepakt te worden?

Hoe staat u tegenover de vraag om een apart financieringskader te voorzien voor de uitvoering van deze strategie?

Hoe verhouden de datastrategie en de reeds geïdentificeerde acties zich tot het initiatief van het Vlaams Datanutsbedrijf? Zal dit meer geïntegreerd worden?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: U vraagt ten eerste welke doelstellingen er worden gerealiseerd tegen het einde van de legislatuur. Het tot stand komen van een onderbouwde Vlaamse datastrategie draagt bij tot een goede en efficiënte datagedreven werking van de Vlaamse overheid. Data speelt namelijk een belangrijke ondersteunende rol in de verdere digitalisering van de Vlaamse administratie maar ook van de lokale overheden.

Het overkoepelende doel van deze strategie is dan ook de algemene datamaturiteit van de Vlaamse overheid te verhogen, en in een bredere optiek ook de dataeconomie en de datasamenleving in Vlaanderen verder mee uit te bouwen. Belangrijke principes zijn leidend, zoals een eenmalige data-inzameling, het ontzorgen van de burger door de creatie van een betere, snellere en automatische dienstverlening, maar ook het maximaal inzetten op het potentieel van data, zowel bij het tot stand komen van beleid – de zogenaamde ‘evidence-informed policy making’ – en als grondstof voor de Vlaamse economie en het wetenschappelijk onderzoek.

Dan was er het toetsingskader. Het huidig actieplan biedt een gestructureerd overzicht van relevante data-initiatieven en -acties en maakt zo transparant wat er al gebeurt binnen de Vlaamse overheid.

Er wordt verder gewerkt, zoals de SERV ook suggereert in zijn rapport, aan een bredere visie en waardenkader rond data, waarbij de Vlaamse datastrategie een hefboom vormt tussen de huidige en de gewenste toekomstige situatie.

Het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid volgt de impact van de Vlaamse datastrategie en de aangekondigde initiatieven op. Daarnaast zal ook het opvolgingscomité dienst doen als toetssteen voor de verdere opvolging en de evaluatie van de Vlaamse datastrategie.

Wanneer zal dat opvolgingscomité operationeel zijn? Naar het voorbeeld van het maatschappelijk relancecomité, het economisch relancecomité en het klimaatpaneel, die de uitvoering van het relanceplan begeleiden, is het de bedoeling om een opvolgingscomité op te richten, zoals ik vroeger reeds heb aangekondigd, waarin afgevaardigden van onder meer de SERV en de VLIR kunnen zetelen.

Vanuit de filosofie dat de samenwerking rond de verdere digitaliseringsplannen van de Vlaamse overheid noodzakelijk is, zal het opvolgingscomité geraadpleegd worden als klankbord, als inspiratiekamer en voor het inwinnen van adviezen. Daarnaast dient het ook als toetssteen voor de verdere opvolging en de evaluatie van de Vlaamse datastrategie. De samenstelling, opdracht en concrete invulling van het opvolgingscomité worden momenteel voorbereid, en het zal in het najaar een eerste keer samenkomen.

U vroeg ook of ik de mening deel van de SERV dat het aantal acties rond cybersecurity nog te versnipperd zijn. Het klopt dat vandaag een aantal initiatieven vermeld in het data-actieplan nog te veel in verspreide slagorde worden ondernomen. Die analyse onderschrijf ik. Het opstellen van een overkoepelend data-actieplan voor de Vlaamse datastrategie maakt het mogelijk synergieën te detecteren en samenwerking en kennisdeling tussen beleidsdomeinen te faciliteren.

In het advies van de SERV is sprake van mogelijke synergieën, bijvoorbeeld rond datageletterdheid, ‘open data’-portalen, datacatalogi en indicatoren. Bij de opmaak van de volgende data-actieplannen worden deze thema’s meer gecoördineerd aangepakt

in overleg met de betrokken beleidsdomeinen. Ik onderschrijf dus de analyse van de SERV.

Dan was er uw vraag over het apart financieringskader. De huidige financiering van de Vlaamse datastrategie en het data-actieplan volgt uit de algemene werkmiddelen en toelagen aan de individuele instanties. Sommige initiatieven of delen van initiatieven vermeld in het data-actieplan steunen ook op financiering via het investeringsprogramma Vlaanderen Radicaal Digitaal II, of worden gefinancierd vanuit de relancemiddelen van het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

De SERV doet de suggestie om een actie toe te voegen rond de uitwerking van een duurzaam interbestuurlijk financieringsmodel voor data, zodat bijvoorbeeld authentieke gegevensbronnen hun verplichtingen ten aanzien van andere instanties beter kunnen vervullen. Deze suggestie is waardevol en wordt meegenomen in de verdere evaluatie van de Vlaamse datastrategie en het actieplan 2022 door het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid.

Dan was er nog de relatie met het Vlaams Datanutsbedrijf. De relatie tussen het Vlaams Datanutsbedrijf en de Vlaamse datastrategie is dat ze wederzijds versterkend zijn. De Vlaamse datastrategie werd in deze eerste fase volgens een 'inside-out'-benadering vanuit de Vlaamse overheid opgesteld. Het Vlaams Datanutsbedrijf dient ter ondersteuning en groei van de Vlaamse digitale economie en samenleving. Dat gebeurt bijvoorbeeld via de datavindplaats, waar overheidsdata makkelijker ontsloten wordt binnen ecosystemen – in lijn met de Vlaamse datastrategie – maar waarbinnen ook private data kan worden gedeeld met derden en de overheid zelf. Het doel is dat beide strategische initiatieven verder naar elkaar toegroeien.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Bedankt voor uw antwoord. Ik vond het een duidelijk antwoord.

Ik ben tevreden om te vernemen dat het opvolgingscomité dit najaar voor de eerste keer zal samenkomen. Ik hoop inderdaad dat dat niet te lang op zich laat wachten, zodat zij hun rol ook kunnen gaan vervullen. Want de rollen die hun worden toegedicht – als klankbordevaluatie, als toetssteen – zullen groot zijn, maar zullen ook zeer belangrijk zijn om die hele datastrategie verder te kunnen opvolgen.

Wat de opmerkingen van de SERV betreft, gaf u aan dat u de mening deelt dat dat wat versnipperd is, dat het nog meer naar elkaar kan toegroeien en dat er meer synergieën moeten worden gedetecteerd. Het lijkt mij cruciaal om dit zo snel mogelijk aan te pakken, en daar ook geen tijd mee te verliezen en energie door verloren te laten gaan. Maar ik onthoud uit uw antwoord dat u daar ook mee aan de slag wilt gaan, met die datageletterdheid en die 'open data'-portalen. Dat is iets wat zeker nodig is, opdat wij onze datastrategie op een goede manier zouden kunnen realiseren. Zo kunnen we effectief tegen het einde van deze legislatuur die basis leggen van datgene waar wij de komende jaren dan op kunnen verder bouwen.

Ik heb niet meteen bijkomende vragen. Nogmaals bedankt voor uw antwoord.

De voorzitter: Ik vermoed dat de minister-president op dit ogenblik niets meer toe te voegen heeft?

De vraag om uitleg is afgehandeld.